

Stagiunea estivală și consfătuirea anuală a teatrelor populare și muncitorești

Bine primită de public încă de la prima ediție, **Stagiunea estivală a teatrelor populare și muncitorești**, ce are loc în pitoreasca stațiune balneo-climaterică Slănic-Prahova, a ajuns în acest an la a IX-a ediție. Desfășurată în ultimul timp cu o periodicitate biennială, fără a avea un caracter competitiv, manifestarea a fost gândită ca un util schimb de experiență artistică pentru colectivele participante, fiind destinată însă, în primul rând, publicului local, ale cărui rînduri sînt substanțial sporite de spectatori aflați în concediu de odihnă și tratament, dornici să-și ofere o binevenită deconectare. Și, cum repertoriul teatrelor populare și muncitorești nu duce lipsă de comedii (chiar și de comedii muzicale), stagiunea estivală a prins, devenind de-acum o tradiție culturală a orașului, căreia organele locale de partid și de stat îi acordă toată atenția, evenimentul fiind nu mai puțin așteptat de artiștii amatori din țară, dornici și ei să se reîntîlnească și să-și confrunte realizările într-o atmosferă de cordială colegialitate.

Organizată sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste, de către Comitetul județean de cultură și educație socialistă Prahova, Centrul județean de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă și Casa de cultură din Slănic, cu sprijinul sectorului de teatru al Institutului de cercetări etnologice și dialectologice și al A.T.M., manifestarea a atras atenția și a trezit interesul dramaturgilor și al criticilor dramatici, ca și al celorlalți oameni de teatru, care se preocupă în mod constant și de îndrumarea mișcării teatrale de amatori. Un interes sporit în acest an de faptul că în timpul stagiunii estivale a fost programată, timp de două zile (3 și

4 iulie), **consfătuirea anuală a teatrelor populare și muncitorești**, destinată analizei stagiunii teatrale 1985—1986 și discutării proiectelor repertoriale ale noii stagiuni, 1986—1987.

În primele două zile ale stagiunii estivale, spectatorii au putut urmări două comedii din repertoriul nostru clasic, aproape nelipsite de pe afișele reuniunilor teatrale ale amatorilor. Este vorba de **Gaițele** de Al. Kirilșescu, interpretată acum, în deschidere, de colectivul artistic al teatrului-gază, și de **O noapte furtunoasă** de I. L. Caragiale, cu care și-au încercat forțele artiștii amatori ai Teatrului muncitoresc din Plopeni, județul Prahova. După cele două formații prahovene, binecunoscute pentru bogata și susținută lor activitate din anii trecuți, în cea de-a treia zi a manifestării a evoluat o formație nou înființată, aceea a Clubului Întreprinderii „Rulmentul”-Bîrlad (județul Vaslui), îndrumată de regizorul Cristian Nacu, de la Teatrul „Victor Ion Popa” din Bîrlad. Alegerea piesei **Preșul** de Ion Băieșu s-a dovedit stimulativă pentru tinerii interpreți, nu lipsiți de talent, dar conduși cam repede spre aplauzele obținute cu orice preț, regizorul preferind probabil să-i „arunce” mai întii în arenă, urmînd a le cizela ulterior interpretările, grevate încă de îngroșări din afara zonei artistice.

Două dintre cele mai izbutite spectacole — programate în cadrul consfătuirii — au fost realizate de regizorul Constantin Dinischiotu: **Marele fluviu își adună apele** de Dan Tărchilă, la Teatrul popular din Focșani (spectacol premiat în precedentă ediție a Festivalului național „Cîntarea României”) și **Dragostea și revoluția** de Virgil Stoenescu după romanul lui Dinu Săraru, la Teatrul popular din Mediaș, reprezentație impresionantă prin patosul dezbaterii etice și politice, în ciuda unei mizanscene insuficient de dinamice. Încă o dată e de remarcat valoarea celor două colective artistice, ale teatrelor populare din Focșani și Mediaș, ambele reprezentative pentru nivelul atins de cele mai bune colective de amatori, pentru posibilitățile de care teatrul de amatori dispune în abordarea unui repertoriu angajat, cu o înaltă valoare educativă. Spectacolul Casei de cultură a sindicatelor din Ploiești cu piesa **Anchetă asupra unui tînăr care nu a făcut nimic** de Adrian Dohotaru a nemulțumit prin caracterul său static, interpreții fiind puși să-și spună deseori replicile de pe scaun, aproape ca la o lectură la masă.

Și mai surprinzător — dar nu în bine ! — a fost spectacolul Teatrului muncitoresc din Slatina, cu piesa **Evadarea** de Leonida Teodorescu, regizorul Mihai Lungeanu (care a avut, de altfel, multe rezultate frumoase cu acest colectiv) propunându-și de data aceasta o tratare ostentativ „modernă” a textului.

Dezbaterile care au avut loc în cadrul consfățuirii, pe marginea spectacolelor vizionate, a analizei stagiunii precedente și a proiectelor repertoriale ale noii stagiuni, prezentate de sectorul de resort din I.C.E.D., au evidențiat existența unui climat de înaltă responsabilitate politică și sporită exigență artistică față de calitatea spectacolului și de eficiența lor educativă, directorii și instructorii artistici ai teatrelor populare și muncitorești spunându-și deschis cuvântul într-o serie de probleme legate de orientarea repertorială și de practica activității teatrale, făcând numeroase propuneri judicioase, menite să ducă la îmbunătățirea acestora. La dezbateri au participat Constantin Gheorghe, director al Direcției Culturii de masă din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Ion Boboceă, din partea Consiliului Central al U.G.S.R., Gabriela Marinescu, președinte al Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă Prahova; au luat cuvântul dramaturgii Tudor Popescu, Dan Tărchilă și Virgil Stoenescu, recomandările făcute vizînd o mai mare adecvare a repertoriului la posibilitățile interpreților, o mai ambițioasă concepție a repertoriului fiecărui teatru popular și muncitoresc, o mai strînsă și mai operativă colaborare a amatorilor cu artiștii profesioniști. Prin caracterul aplicat al dezbaterilor, prin spiritul critic și autocritic dovedit de reprezentanții teatrelor populare și muncitorești, prin propunerile concrete de îmbunătățire a proiectelor repertoriale, se poate spune că această consfățuire și-a atins pe deplin scopul, urmînd să-și arate și roadele, odată cu noua stagiune, în care teatrele populare și muncitorești vor intra în etapele competiționale ale celei de-a VI-a ediții a Festivalului național „Cîntarea României”.

Reîntorcîndu-ne la stagiunea estivală de la Slănic, care a continuat după desfășurarea lucrărilor consfățuirii, va trebui să ne referim la cel de-al doilea spectacol prezentat de teatrul-gazdă, cu piesa **Travesti** de Aurel Baranga, în regia și scenografia semnate de Ivor Birlădeanu. E păcat ca talentul real al unor artiști amatori ca Daniela Buzea, Octavian Muresanu, Dan Popescu, Coca

Stanca, Rodica Marin și Alexei Hedeă, ca și al altor interpreți ai acestui valoros colectiv teatral din Slănic-Prahova, să fie lăsat a se descurca fără o îndrumare calificată, cînd există posibilitatea realizării unor colaborări normale, cu regizori profesioniști, de la care amatorii pot realmente să învețe ceva. De altfel, carențele de profesionalism în îndrumarea formațiilor teatrale de amatori din județul Prahova par a constitui o problemă cu caracter mai general, dacă avem în vedere și spectacolul deja amintit al Casei de cultură a sindicatelor din Ploiești, sau pe acela prezentat de o altă formație prahoveană, cea a Clubului C.F.R.-Ploiești, cu piesa **Concediu nelimitat** de Mihai Ispirescu. Îndrumarea regizorală a unei formații la nivelul exigențelor actuale ale mișcării teatrale de amatori, aspirînd deseori la adevărate performanțe artistice, se dovedește a nu fi un lucru chiar atît de simplu și de la îndemînă, încît să poată fi „repertizat” oricărui actor sau lăsat la latitudinea bunăvoinței altor amatori într-ale regiei. Sigur că există și fericite excepții, în persoana unor instructori deopotrivă amatori și animatori, pasionați și împătimiti de teatru, unul dintre aceștia fiind tot un ploieștean, Mihai Vasile, îndrumătorul formației teatrale „Echinox” a Casei municipale de cultură Ploiești. Spectacolul-colaj prezentat de această formație, intitulat **Cealaltă parte a umbrei** (alături de texte din creația lui Nichita Stănescu, Romulus Guga, Florin Mugur și Laurentiu Fulga), chiar dacă n-a excelat prin rigoarea și coerența folosirii semnului teatral, s-a impus prin forța de șoc a imaginilor sale plastice și muzicale, configurînd un violent protest antimilitarist, cu o remarcabilă capacitate de esențializare a valorilor etern umane ce se cer salvate și prin actul artistic.

Teatrul muncitoresc „Toma Caragiu” al Centrului național de fizică a prezentat, în regia lui Petre Popescu de la Teatrul „Bulandra”, un spectacol de o originalitate cel puțin discutabilă cu **O noapte furtunoasă** de I. L. Caragiale, autorul montării crezînd de cuviință să vizualizeze toate scenele relatate în text, de la cele cu Ghiță Țircădău și Tache Pantofaru la urmărirea lui Rică Venturiano pe schelele christigeriei lui Jupîn Dumitrache. Sînt tocmai scenele care nu ne-au convins, mult mai aproape de adevărul piesei situîndu-se interpretarea simplă, omenească, a personajului Veta, de către talentata actriță amatoare Marina Creci, secondată onorabil de Mia Plăcintă (Zița) și, cu unele îngroșări inutile, de Silviu Georgescu (Jupîn Du-

mitrache). Tonalitatea generală a spectacolului este însă, cel puțin deocamdată, prea acuzat caricaturală. Pe de altă parte, lungirea la nesfârșit a efectelor comice și lentoarea unor scene sînt carențe ce ar putea fi ușor remediate printr-o mai atentă supraveghere a desfășurării reprezentației de către un regizor experimentat ca Petre Popescu.

Să amintim și ultimele două spectacole ale acestei stagiuni estivale, ambele premiate în cea de a V-a ediție a Festivalului național „Cîntarea României“

O sărbătoare princiară de Teodor Mazilu, în regia lui Harry Eliad, la Casa de cultură „Petofi Sandor“ din București, și **Rinduiei**, binecunoscută și apreciată adaptare a lui Constantin Fugașin după Marin Screscu, reprezentație cu care Grupul teatral „Eveniment“ al Ansamblului artistic al U.T.C. nu și-a dezmințit renumele nici pe scena reuniunii teatrale de amatori de la Slănic-Prahova.

V. P.

Carnet A.T.M.

Sighetu Marmăției a fost gazda manifestării prilejuite de sărbătorirea a 20 de ani de activitate a Teatrului popular al Casei de Cultură din acest municipiu. Aniversarea a fost marcată de turneul Teatrului Național din Cluj-Napoca, cu spectacolul **Plicul** de Liviu Rebreanu, în regia lui Victor Tudor Popa. O fericită coincidență a făcut ca Naționalul clujean să prezinte tocmai piesa cu care se inaugura, în 1966, acest teatru popular care, de-a lungul anilor, și-a înscris în palmares spectacole laureate în diferite reuniuni ale amatorilor și în Festivalul național „Cîntarea României“.

Intr-un cadru festiv, Teatrul popular primește numele scriitorului care i-a tutelat prima manifestare artistică.

Srijinul material și moral pe care forurile locale de partid și de stat îl acordă cu generozitate mișcării artistice de amatori a făcut ca într-un timp uimitor de scurt activitatea Teatrului popular „Liviu Rebreanu“ să devină mult mai vie și mai convingătoare; mica trupă de teatru și-a improspătat și sporit forțele cu tineri muncitori și cadre didactice, iar roadele nu au întârziat să apară: din proiectul repertorial, prima realizare artistică, pregătită cu febrilitate pentru momentul sărbătoresc, a fost spectacolul cu piesa **Cadoul** de Paul Everac. Textul

s-a întilnit cu o distribuție capabilă să sesizeze, în ciuda stîngăciilor inerente și a lipsei de experiență, mesajul dramaturgului. Din distribuție au făcut parte: Vasile Balea, Emil Bertzi, Cristina Cinciu, Emil Dobre, Maria Feher, Silvia Hotea Mironescu, Silviu Hotea Mironescu, Eugen Mateș, Silvia Mureșan, Ioan Pop și Tatiana Rodica Pop. Regia a fost semnată de Marcel Nicolau (consultant artistic, actorul Marin D. Aurelian de la Teatrul Național clujean).

Sala arhiplină, aplauzele prelungite la căderea cortinei sînt elocvente pentru valoarea tinerei trupe.

În cadrul acestei manifestări organizate de Casa de cultură a Municipiului Sighetu Marmăției și de Filiala Cluj a A.T.M. a avut loc și un colôcviu; au fost dezbătute probleme de repertoriu în raport cu potențialul artistic al echipei de teatru, calitățile și neîmplinirile spectacolului vizionat, obiectivele și perspectivele Casei de cultură. Au luat cuvîntul artista emerită Dina Cocea, președinta A.T.M., prof. univ. dr. Ileana Berlogea, decan al I.A.T.C., criticii Margareta Bărbuță, Valeria Ducea, Mircea Ghițulescu, Dînu Kivu și Paul Cornel Chitic. Discuțiile au fost urmărite cu viu interes de către membrii trupeii Teatrului popular „Liviu Rebreanu“, schimburi de opinii asupra activității acestuia venind în întîmpinarea propriilor lor deziderate.

Rep.